ĢENERĀLADVOKĀTA ANTONIO TICANO [*ANTONIO TIZZANO*] SECINĀJUMI,

sniegti 2004. gada 28. oktobrī [1]

1. Šīs lietas attiecas uz prasībām, ko cēla Eiropas Kopienu Komisija pret Austrijas Republiku un Portugāles Republiku par pienākumu, ko tām uzliek Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvas 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu [2], ko groza Padomes 1986. gada 22. decembra Direktīva 87/101/EEK [3] (turpmāk tekstā — "Direktīva 75/439" un "Direktīva 87/101", vai kopā — "Direktīva"), 3. panta 1. punkts, neizpildi.

I — Atbilstošais tiesiskais regulējums

A — *Kopienu tiesības*

2. Lai aizsargātu vidi "pret kaitējumu, ko rada šo [atkritum]eļļu izvade, noglabāšana vai apstrāde" (preambulas trešais apsvērums), Padome pieņēma Direktīvu 75/439, kas liek dalībvalstīm veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atkritumeļļu drošu savākšanu un apglabāšanu.

3. Uzskatot, ka dažādu pastāvošo apglabāšanas tehniku vidū reģenerācija, ņemot vērā "enerģijas ietaupījumus", ko ar to ir iespējams panākt, ir "visracionālākais atkritumeļļu otrreizējas izmantošanas veids" (preambulas otrais apsvērums), Padome vēlāk pieņēma Direktīvu 87/101, kas groza Direktīvu 75/439, lai īpaši dotu prioritāti šāda veida pārstrādei.

4. Saskaņā ar Direktīvā lietoto definīciju ar reģenerāciju saprot "jebkuru procesu, kura rezultātā, rafinējot atkritumeļļas, jo īpaši attīrot no piemaisījumiem, oksidācijas produktiem un piedevām, kas ir šādās eļļās, var iegūt bāzes eļļu" (1. panta ceturtais ievilkums).

1 — Oriģinālvaloda — itāļu.

2 — OV L 194, 31. lpp.

3 — Padomes 1986. gada 22. decembra Direktīva 87/101/EEK, ar ko groza Direktīvu 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu (OV L 42, 43. lpp.).

5. Uz prāvu attiecas 3. pants, kas nosaka:

"1. Ja atļauj tehniskie, ekonomiskie un organizatoriskie ierobežojumi, dalībvalstis paredz pasākumus, lai par prioritāru kļūtu atkritumeļļu pārstrāde, tās reģenerējot.

2. Ja eļļas nereģenerē 1. rindkopā minēto ierobežojumu dēļ, dalībvalstis paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka atkritumeļļu sadedzināšanu veic no vides viedokļa pieņemamos apstākļos saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem, ja tāda sadedzināšana ir tehniski, ekonomiski un organizatoriski iespējama.

3. Ja atkritumeļļas nereģenerē un nesadedzina 1. un 2. rindkopā minēto ierobežojumu dēļ, dalībvalstis paredz pasākumus, kas vajadzīgi to drošai iznīcināšanai, kontrolētai uzglabāšanai vai noglabāšanai."

B — *Valsts tiesības*

Austrijas tiesiskais regulējums

6. Pienākums izvirzīt par prioritāti reģenerāciju, ko paredz Direktīvas 3. panta 1. punkts, tika transponēts Austrijas tiesiskajā regulējumā ar 1990. gada Atkritumu apsaimniekošanas likuma (*Abfallwirtschaftsgesetz 1990*; turpmāk tekstā — "*AWG 1990*") 1. panta 1. punktu un 22. panta 1. punktu [4].

7. Minētā likuma 1. panta 1. punkts nosaka:

"Atkritumu apsaimniekošana ir jāveic tā:

1. lai samazinātu kaitīgas, zaudējumus nodarošas sekas vai sekas, kas var jebkādā veidā ietekmēt cilvēku, dzīvnieku vai augu veselību, to dzīves un dabas vidi;

2. lai aizsargātu izejvielu un enerģijas resursus;

[..]." [5]

4 — *BGBl. 325/1990.*

5 — Neoficiāls tulkojums.

8. 22. panta 1. punkts nosaka:

"Atkritumeļļas ir atļauts atkārtoti izmantot tikai tās pārstrādājot (attīrīšana, transformācija) vai atgūstot enerģiju." [6]

9. Lai labāk paskaidrotu reģenerācijas nozīmi, Austrija pieņēma 2002. gada Federālo Atkritumu apsaimniekošanas likumu (*Abfallwirtschaftsgesetz 2002*; turpmāk tekstā — "*AWG 2002*").[7] Šā likuma, kas stājās spēkā 2002. gada 2. novembrī, 16. panta 3. punkta 1. apakšpunkts paredz:

"Atkritumeļļas tiek pakļautas pārstrādes procesam [..], ja ir tehniski iespējams ražot bāzes eļļu no atkritumeļļas apstākļos, kas ir izdevīgi atkritumu īpašniekam, ņemot vērā atkritumu apjomu, transportēšanas veidu un radītās izmaksas. Ja atkritumeļļas tiek pakļautas atkārtotas pārstrādes procesam, tādējādi iegūtie minerāleļļas produkti nedrīkst saturēt vairāk kā 5 ppm PCB/PCT (polihlordifenili/polihlorterfenili) un halogēnus — ne vairāk kā 0,03 % no masas." [8]

6 — Neoficiāls tulkojums.
7 — *BGBl. I 102/2002.*
8 — Neoficiāls tulkojums.

Portugāles tiesiskais regulējums

10. Lai transponētu Direktīvu iekšējās tiesībās, Portugāles Republika pieņēma šādu tiesisko regulējumu:

— 1991. gada 23. februāra likumdošanas dekrēts Nr. 88/91, kas regulē atkritumeļļu glabāšanu, savākšanu un sadedzināšanu;

— 1992. gada 25. marta ministrijas dekrēts Nr. 240/92, kas apstiprina atkritumeļļu savākšanas, glabāšanas, iepriekšējas pārstrādes, reģenerācijas, izmantošanas un sadedzināšanas regulējumu;

— 1992. gada 5. novembra ministrijas dekrēts Nr. 1028/92, kas nosaka drošības un identificēšanas standartus atkritumeļļu transportēšanai;

— Rūpniecības ministrijas un Vides ministrijas 1993. gada 18. maija apvienots lēmums par atkritumeļļu apsaimniekošanas licences piešķiršanas regulējuma piemērošanu.

11. Lai grozītu minēto tiesisko regulējumu, Portugāles iestādes 2001. gada 19. martā apstiprināja dokumentu ar nosaukumu "Jaunā atkritumeļļu apsaimniekošanas valsts stratēģija", kurā reģenerācijas prioritāte tika izvirzīta par vienu no atkritumeļļu jaunās apsaimniekošanas politikas mērķiem.

II — Fakti un process

Lietā C-15/03 Komisija/Austrija

12. Pēc tam, kad tika izanalizētas atbildes uz anketas, kas tika sastādīta, lai pārbaudītu Direktīvas transponēšanas stāvokli, jautājumiem, Komisija 2001. gada 7. aprīlī nosūtīja Austrijai brīdinājuma vēstuli, kurā tā pārmeta tostarp, ka Austrija nav transponējusi Direktīvas 3. panta 1. punktu iekšējo tiesību sistēmā.

13. Pēc tam 2001. gada 21. decembrī tika nosūtīts argumentēts atzinums.

14. Komisija, kas nebija apmierināta ar Austrijas atbildēm un paskaidrojumiem, cēla prasību Tiesā, 2003. gada 14. janvārī iesniedzot prasības pieteikumu, kurā tā lūdz atzīt, ka: "neveicot vajadzīgos tiesiskos un praktiskos pasākumus, lai izvirzītu par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, ja to atļauj tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumi, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvas 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu 3. panta 1. punkts".

15. Ar 2003. gada 17. jūnija rīkojumu Tiesa atbilstoši Reglamenta 93. panta 1. punktam ļāva Somijai un Apvienotajai Karalistei sniegt apsvērumus šajā lietā Austrijas Republikas prasījumu atbalstam.

16. Komisija un Austrijas Republika piedalījās 2004. gada 16. septembra tiesas sēdē Tiesā.

Lietā C-92/03 Komisija/Portugāle

17. Tāpat 2001. gada 11. aprīļa brīdinājuma vēstulē Komisija paziņoja, ka Portugāles Republika nav transponējusi Direktīvas 3. panta 1. punktu.

18. Arī šajā lietā dati un apsvērumi, ko šajā sakarā iesniedza Portugāle, nav pārliecinājuši Komisiju, kura turpināja procedūru, 2001. gada 24. oktobrī nosūtot argumentētu atzinumu, pēc kura 2001. gada 21. decembrī tika nosūtīts atkārtots argumentēts atzinums.

19. Visbeidzot, tāpat kā pret Austrijas Republiku, Komisija 2003. gada 28. februārī iesniedza prasības pieteikumu, kurā tā lūdza Tiesu atzīt, ka:

"neveicot vajadzīgos pasākumus, lai izvirzītu par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, ciktāl to atļauj tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumi, Portugāles Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvas 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu, ko groza 1986. gada 22. decembra Direktīva 87/101/EEK, 3. panta 1. punkts".

20. Saņemot Tiesas 2003. gada 11. septembra rīkojumā sniegto atļauju, Somijas Republika arī šajā lietā iesniedza apsvērumus Portugāles Republikas prasījumu atbalstam.

III — Juridiskā analīze

21. Kā redzams, Komisija izvirza tikai vienu iebildumu pret atbildētājām dalībvalstīm abās lietās, tas ir, par to, ka tās nav atbilstoši Direktīvas 3. panta 1. punktam veikušas vajadzīgos pasākumus, lai izvirzītu par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot.

22. Tā kā izvirzītie pamati šā iebilduma pamatojumam un aizstāvības pamati ir lielā mērā identiski abās lietās, es piedāvāju izvērtēt tās kopā, norādot, kur nepieciešams, katras lietas īpatnības.

23. Vispirms, es tomēr uzskatu par derīgu atgādināt spriedumus lietās Komisija/Vācija (1999) un Komisija/Apvienotā Karaliste (2004) [9], kurās Tiesa jau sprieda par Direktīvas 75/439 3. panta 1. punkta pienākuma piemērojamību. Tādējādi, pēc manām domām, no šiem spriedumiem var tikt atvasināti principi, kas ir lietderīgi šajā lietā celto jautājumu atrisināšanai.

24. Šajās abās minētajās lietās Tiesa vispirms izskaidroja "Direktīvas 3. panta 1. punkta atsauces uz "tehniskas, ekonomiskas un

9 — 1999. gada 9. septembra spriedums lietā C-102/97 Komisija/Vācija (*Recueil*, I-5051. lpp.) un 2004. gada 15. jūlija spriedums lietā C-424/02 Komisija/Apvienotā Karaliste (*Recueil*, I-7249. lpp.).

organizatoriskas dabas ierobežojumiem" piemērojamību" kā iespēju ierobežot dalībvalstu pienākumu izvirzīt par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot.

25. Pēc Tiesas domām, šī atsauce "ir daļa no tiesību normas, kas vispārīgi nosaka dalībvalstu pienākumu". Līdz ar to "Kopienu tiesiskais regulējums nebija paredzējis ierobežotus izņēmumus no vispārēji piemērojama noteikuma", bet drīzāk "noteikt *pozitīvā pienākuma* izvirzīt par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, apmēru un saturu" [10].

26. Tiesa tādējādi izslēdza iespēju, ka "valstī pastāvošo tehnisko, ekonomisko un organizatorisko situāciju" varētu *per se* uzskatīt par tādu, "kas rada ierobežojumus, kuri kavē 3. panta 1. punktā paredzēto pasākumu veikšanu". Šāda interpretācija atņemtu šai "tiesību normai [..] jebkādu lietderīgo iedarbību, jo dalībvalstīm uzliktais pienākums aprobežotos ar *status quo* saglabāšanu tā, ka 3. panta 1. punkts neuzliktu patiesu pienākumu veikt vajadzīgos pasākumus par labu atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot" [11].

27. Attiecībā uz to, kādiem ir jābūt šiem pasākumiem, Tiesa noteica, ka "tai tas nav jānosaka". Tomēr Tiesai bija "jānospriež, vai ir iespējams veikt pasākumus, lai izvirzītu par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, un lai apmierinātu tehniskās, ekonomiskās un organizatoriskās iespējamības kritērijus" [12].

28. Šā novērtējuma ietvaros abās attiecīgajās lietās Tiesa nosprieda, ka, lai izpildītu Direktīvas 3. panta 1. punktā esošo pienākumu, nepietiek radīt "juridisko kontekstu, nodrošinot [..] reģenerācijai vajadzīgos apstākļus" [13], ne arī tikai "veikt pētījumus un sagatavot atskaites, lai noteiktu, kādā veidā atkritumeļļas ir jāapglabā" [14].

29. Šiem soļiem ir jāseko "konkrētiem pasākumiem, kas vērsti uz to, lai reģenerācija tiktu izvirzīta par prioritāti", ņemot vērā iepriekš minētās tehniskās, ekonomiskās un organizatoriskās iespējamības robežas [15], kas var būt vai nu "saistošie pasākumi", vai arī "veicinošie pasākumi" [16], un kas var būt tostarp arī reģenerācijas kompensāciju formā, ko pieļauj Direktīvas 14. pants, vai

10 — Iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Apvienotā Karaliste, 20. punkts. Autora izcēlums.

11 — Turpat, 21. punkts.

12 — Turpat, 24. punkts.

13 — Iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Vācija, 34. punkts.

14 — Iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Apvienotā Karaliste, 25. un 26. punkts.

15 — Turpat, 25. punkts.

16 — Iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Vācija, 34. punkts.

arī īpašu nodokļu formā, ko pieļauj Direktīvas 15. pants [17].

30. Tādējādi Komisijas un atbildētāju valdību argumenti ir jāizvērtē, ņemot vērā iepriekš minētos apgalvojumus.

31. Austrija un Portugāle, ko atbalsta Somijas un Apvienotās Karalistes valdības, balstās tieši uz to, ka Direktīva nosaka pienākumu izvirzīt reģenerāciju par prioritāti ar nosacījumu, ka nepastāv "tehniski, ekonomiski vai organizatoriski ierobežojumi". Pēc atbildētāju valdību domām, to valstīs šādi ierobežojumi pastāvēja, liekot tām izmantot alternatīvas pārstrādes metodes (sadedzināšana, iznīcināšana vai uzglabāšana), ko pakārtoti atļauj Direktīva.

32. Jo īpaši pēc Austrijas valdības teiktā, ne valstij, ne privātpersonām nebūtu izdevīgi uzstādīt reģenerācijas iekārtas tādēļ, ka Austrijā tiek ievākts ļoti neliels atkritumeļļu apjoms.

33. Šādi ierobežojumi pastāv arī Portugālē, un, pēc Portugāles valdības teiktā, tos pat pastiprina atkritumu brīvās aprites ieviešana ar Regulu Nr. 259/93 par uzraudzību un kontroli attiecībā uz atkritumu pārvadājumiem Eiropas Kopienā [18]. Pēc Portugāles valdības domām, šī regula nozīmēja to, ka Portugāles iestādes nevarēja apturēt atkritumeļļu pārvadājumus sadedzināšanai uz centriem citās dalībvalstīs. Tas vēl vairāk samazināja iespēju pakļaut atkritumeļļu apjomu, kas jau tā bija neliels, reģenerācijai valsts iekārtās un tādējādi padarīja to apsaimniekošanu privātpersonām vēl sarežģītāku un mazāk pievilcīgu.

34. Turklāt Portugāles valdība piebilst, ka pašreiz pieejamās tehnoloģijas vēl nav attīstījušās līdz tādam līmenim, lai būtu iespējams ražot augstas kvalitātes reģenerētās eļļas, kas varētu konkurēt ar bāzes eļļām, kuras jau ir pārpildījušas tirgu.

35. Tomēr es piekrītu Komisijai, kad tā, atsaucoties uz iepriekš minētajiem spriedumiem, atzīmē, ka atbildētāju valdību norādītie apstākļi (ievākto atkritumeļļu zemais apjoms un pašreizējo tehnoloģiju efektivitātes trūkums) ir daļa no "pastāvošās tehniskās,

17 — Turpat, 45. un 46. punkts.

18 — Padomes 1993. gada 1. februāra Regula (EEK) Nr. 259/93 par uzraudzību un kontroli attiecībā uz atkritumu pārvadājumiem Eiropas Kopienā, ievešanu tajā un izvešanu no tās (OV L 30, 1. lpp.).

ekonomiskās un organizatoriskās situācijas" šajās valstīs un kā tāda nav uzskatāma par "ierobežojumu", kas atbrīvo no 3. panta 1. punktā uzliktā pienākuma.

36. Kā tas pamatoti tika atzīmēts iepriekš minētajās lietās — ja šīs tiesību normas piemērojamību ierobežotu līdz *status quo* uzturēšanai, tai tiktu atņemta pati būtība un pozitīvais pienākums dalībvalstīm veikt vajadzīgos pasākumus, lai izvirzītu reģenerāciju par prioritāti, tiktu padarīts par veltīgu vai vismaz tiktu būtiski samazināts. Šis pienākums acīmredzami attiecas arī uz "mazajām" dalībvalstīm, kurām tas ir jāievēro, neskatoties uz zemāku saražoto atkritumeļļu apjomu.

37. Saskaņā ar Tiesas noteikto testu ir jāizvērtē nevis tas, vai Austrijā un Portugālē pastāvošā situācija padara reģenerāciju vairāk vai mazāk pievilcīgu, bet gan tas, vai šīs valstis ir veikušas pasākumus, lai pārvarētu pastāvošās grūtības, lai prioritāro procesu padarītu ekonomiski izdevīgu (vai vismaz pieņemamu). Citiem vārdiem sakot, izmantojot Tiesas teikto, ir jāizvērtē, vai dalībvalstis, ja tām bija tāda iespēja, ir veikušas "pozitīvus pasākumus", lai reģenerāciju izvirzītu par prioritāti, radot "tiesisko kontekstu", kas nodrošina vajadzīgos apstākļus, un vēlāk veicot "konkrētus pasākumus", lai īstenotu šo prioritāti.

38. Bez ierobežojumiem, kas pastāv abās valstīs, Austrija un Portugāle norāda uz to, ka tās ir veikušas pasākumus, kas atbilst šiem parametriem.

39. Austrijas valdība apgalvo, ka reģenerācijas prioritāte tika garantēta valsts tiesību aktos ar *AWG 1990* 22. panta 1. punktu, kas liek pārstrādāt atkritumeļļas, kopā ar tā 1. panta 1. punktu, kas nosaka to, ka atkritumu apsaimniekošana ir veicama tā, lai saglabātu izejvielas un enerģiju. *AWG 2002* vēl skaidrāk nosaka prioritāti, nosakot, ka reģenerācija ir obligāta, ja atkritumu turētājam tas ir tehniski iespējams un ekonomiski pieņemami.

40. Austrijas valdība piebilst, ka reģenerācijas prioritāte tāpat tika īstenota ar konkrētiem pasākumiem — tādiem kā projekta reģenerācijas veicināšanai uzņēmumos sagatavošana un finanšu atbalsta piešķiršana bīstamo atkritumu apglabāšanai un atgūšana —, kuri ir pieejami arī atkritumeļļu apglabāšanai.

41. Turpretī Portugāles valdība atzīst, ka šajā jomā ir jāizdara grozījumi tās iekšējos tiesību aktos. Tomēr tā apgalvo, ka ir veikusi vajadzīgos pasākumus, lai izvirzītu reģenerāciju par prioritāti, apstiprinot dokumentu ar nosaukumu "Jaunā atkritumeļļu apsaimniekošanas valsts stratēģija", kurā tika noteikta vispārīgā struktūra, uz kuru balstītos reforma.

42. Pēc manām domām, šie argumenti tomēr nav pietiekami, lai atspēkotu Komisijas iebildumus.

43. Attiecībā uz Austriju gribu vispirms atzīmēt, ka šī dalībvalsts lielā mērā savu aizstāvību balstīja uz *AWG 2002*. Neizvērtējot pēc būtības šos argumentus, ko Komisija turklāt apstrīd, es vienkārši atzīmētu, ka šis likums stājās spēkā tikai 2002. gada 2. novembrī, kas ir ilgi pēc divu mēnešu termiņa, kas noteikts 2001. gada 21. decembra argumentētajā atzinumā.

44. Tomēr pastāvīgā judikatūra nosaka, ka jautājums — vai dalībvalsts ir izpildījusi pienākumus — ir jāizvērtē, atsaucoties uz situāciju, kas pastāvēja dalībvalstī tā perioda beigās, kas noteikts argumentētajā atzinumā [19]. Tas nozīmē, ka šajā gadījumā ir jāatsaucas tikai uz *AWG 1990* 1. panta 1. punktu un 22. panta 1. punktu, kas bija spēkā tajā laikā, kad Komisija iesniedza iebildumus.

45. Tādējādi, atsaucoties uz šiem pantiem, es piekrītu Komisijas viedoklim, ka tie nav uzskatāmi par pienācīgu tiesisko kontekstu, lai nodrošinātu reģenerācijas izvirzīšanu par prioritāti. Attiecīgās tiesību normas atļauj apglabāt atkritumeļļas, tās pārstrādājot "vai" atgūstot enerģiju, nostādot reģenerāciju un sadedzināšanu pilnīgi vienādā statusā — pretēji Direktīvā noteiktajai prioritāšu kārtībai.

46. Šis viennozīmīguma trūkums Austrijas tiesību aktos, pēc manām domām, tāpat ir atspoguļots "konkrētajos pasākumos", ko veica Austrija. Austrijas valdības pieminētais atbalsts nav īpaši paredzēts reģenerācijas veicināšanai, jo tas ir pieejams jebkuram bīstamo atkritumu apglabāšanas vai enerģijas atgūšanas veidam.

47. Kas attiecas uz Austrijas valdības sagatavotajiem projektiem reģenerācijas veicināšanai uzņēmumos, šķiet, ka, nepastāvot

19 — Skat. jo īpaši Tiesas 2001. gada 15. marta spriedumu lietā C-147/00 Komisija/Francija (*Recueil*, I-2387. lpp., 26. punkts); 2002. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-173/01 Komisija/Grieķija (*Recueil*, I-6129. lpp., 7. punkts) un 2003. gada 10. aprīļa spriedumu lietā C-114/02 Komisija/Francija (*Recueil*, I-3783. lpp., 9. punkts).

tiesību aktiem, kas šādus projektus padara saistošus, vai īpašiem finanšu pasākumiem, kas tiem sniegtu priekšrocības salīdzinājumā ar citām pārstrādes metodēm, uzņēmumiem tā vienkārši ir vēl viena alternatīva rīcībai ar atkritumeļļām, kas izrādās esam dārgāka un tehniski sarežģītāka.

48. Portugāle savukārt, šķiet, nav īpaši apstrīdējusi Komisijas iebildumu par valsts tiesiskā regulējuma nepietiekamību. Portugāles valdība pati atzīst, ka šajā jomā "[ir vajadzīga] tiesiskā regulējuma reforma [..], lai noteiktu apstākļu, kas vajadzīgi, lai reģenerācija tiktu izvirzīta par prioritāti, ietvaru" un ka atbilstošais projekts "joprojām ir valdības apstiprināšanas procesā" [20].

49. Otrkārt, nevar teikt, ka dokuments ar nosaukumu "Jaunā atkritumeļļu apsaimniekošanas valsts stratēģija" aizpilda šos trūkumus. Tas ir tikai programmu saturošs dokuments, kurā ir tikai izpētītas un noteiktas pieejamās tiesiskā regulējuma un praktiskās iespējas, ko valdība apstiprinās kaut kad nākotnē [21].

50. Visbeidzot, man šķiet, ka pašreizējā situācijā Portugāles Republika nav veikusi nekādus pasākumus, lai transponētu Direktīvas 3. panta 1. punktā paredzēto pienākumu.

51. Šādos apstākļos es neredzu Portugāles valdības argumenta, ka Portugālē reģenerācijas iekārtu apsaimniekošana privātpersonām ir nerentabla atkritumu brīvās aprites sistēmas dēļ, ko ievieš Regula Nr. 259/93 (skat. šā sprieduma 33. punktu), jēgu. Vēl jo vairāk — šās regulas 7. panta 4. punkta a) apakšpunkta otrais ievilkums ļauj valsts pilnvarotajām iestādēm celt iebildumus pret atkritumu pārvadājumiem, kuri ir domāti pārstrādei citās dalībvalstīs, "ja tas neatbilst valsts likumiem un noteikumiem par vides aizsardzību".

52. Kā Komisija to pamatoti norāda — ja Portugāle būtu noteikusi reģenerācijas prioritāti pār sadedzināšanu, kā to liek Direktīva, tā tik pat labi būtu varējusi celt iebildumus pret šādu atkritumu pārvadājumiem uz citām Kopienas dalībvalstīm. Pastāvot šādiem noteikumiem, atkritumeļļu eksports sadedzināšanai būtu pretrunā ar valsts tiesību aktiem par vides aizsardzību un tādējādi atbilstoši minētajai tiesību normai būtu

20 — Skat. iebildumu rakstu, 48. punkts. Neoficiāls tulkojums.

21 — Skat. Komisijas prasības pieteikuma V pielikumu, 10.–12. lpp.

iespējams pret to iebilst. Tādējādi var domāt, ka nevarēšana balstīties uz tiesību normu ir drīzāk sekas nekā cēlonis tam, ka Portugāles Republika ilgstoši neievēroja pienākumus, ko uzliek Direktīva.

53. Tātad, ņemot vēra visu iepriekš minēto, es uzskatu, ka Komisijas iebildums pret atbildētājām valdībām ir jāapstiprina un ka Tiesai ir jāatzīst, ka, neveicot vajadzīgos pasākumus, lai izvirzītu par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, neskatoties uz to, ka tehniskie, ekonomiskie un organizatoriskie ierobežojumi to ļāva, Austrijas Republika un Portugāles Republika nav izpildījušas pienākumus, ko tām uzliek Direktīvas 75/439, ko groza Direktīva 87/101, 3. panta 1. punkts.

IV — Par tiesāšanās izdevumiem

54. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Austrijas Republikai un Portugāles Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un, pieņemot, ka tām spriedums būs nelabvēlīgs, piedāvāju piespriest Austrijas Republikai un Portugāles Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

V — Secinājumi

55. Ņemot vērā iepriekšējos apsvērumus, piedāvāju Tiesai atzīt:

— *Lietā C-15/03*

"1) Neveicot vajadzīgos tiesiskos un faktiskos pasākumus, lai izvirzītu par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, ja to ļauj tehniskas un

organizatoriskas dabas ierobežojumi, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvas 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu 3. panta 1. punkts;

2) Austrijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus".

— *Lietā C-92/03*

"1) Neveicot vajadzīgos pasākumus, lai izvirzītu par prioritāti atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, kaut arī to ļauj tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumi, Portugāles Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvas 75/439/EEK, ko groza Padomes 1986. gada 22. decembra Direktīva 87/101/EEK, 3. panta 1. punkts;

2) Portugāles Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus".